

PARTIPROGRAM och VÄRDEGRUND 2014

Västra Initiativet

Ideologi

Vi kommer att arbeta för att samtliga förslag från politiker och nämnder ska genomlysas med ett helhetsperspektiv för hela kommunens bästa.

Det vi förenas av är en gemensam syn och ett gemensamt ansvar för vår livsmiljö, vår kommuns bästa. Vi tror att en liten kommun som Sollefteå mår bra av att se till att samverka för kommuninvånarnas bästa, snarare än att agera efter en strikt blockpolitisk agenda.

Bakgrund

Det som fick oss att ta beslut om att bilda partiet var stora lättsinniga anläggningsinvesteringar som tycktes sakna allt förnuft och måtta, samtidigt som lagstadgade verksamheter bortprioriterades i ett ideligen upprepat mönster. Utifrån rådande ekonomiska läge tycker vi att förvaltningsövergripande samarbeten och helhetstänkande måste genomsyra verksamheterna inom den kommunala sektorn på ett tydligt och ansvarsfullt sätt.

Varken höger eller vänster, men från höger och vänster

Partiets medlemmar kommer från hela det politiska spektrumet och vi vill inte kalla oss ett höger eller vänsterparti. Till klassiska höger och vänsterfrågor har vi en pragmatisk hållning där varje situation måste bedömas var för sig. Det viktiga är vad som ger störst nytta för kommunen som helhet, inte att hålla sig till olika ideologier. *Oavsett från vilket parti man kommer har vi målet att vi ska kunna förenas i ett gemensamt arbete för kommunens bästa.*

Transparens och verksamhetsformer

Det är för oss viktigt med öppenhet och möjlighet för alla att kunna se hur ärenden hanteras inom kommunhusets väggar.

Vi anser att det måste till en helhetssyn i frågor angående till exempel förhållandet staden/centrum - landsbygd, speciellt rörande ekonomi och grundläggande behov av serviceutbud, samt se till de lokala möjligheterna och förutsättningarna för fortsatt utveckling.

Vi är i det stora hela positiva till alternativa/lokala eller andra lösningar/ägande/verksamhetsformer. Vad vi måste se till att ha, för att befolkningen ska kunna bo kvar eller att folk ska välja att flytta hit, är en godtagbar nivå av grundläggande service. Den bakomliggande organisationen/ägandet är inte vi ideologiskt bundna av. I detta stödjer vi också Sollefteå sjukhus strävan för intraprenad.

Demokrati och politisk organisation

Demokrati ska inte bara finnas vart fjärde år – invånare ska ges större inflytande mellan valen och erbjudas att delta i demokratiska processer. Att utöka antalet medborgarkontor, samt att flytta ut kommunal verksamhet till att omfatta fler orter, men även centralorten Sollefteå, är ett sätt att åstadkomma detta. Ett annat är att utreda möjligheten i partiet till direktdemokrati via digitala hjälpmedel.

Kommunkontoret ska syssla med övergripande frågor för hela kommunen.

Hembygdsföreningar alt byalag ska få delta i underlagsprocesser och fungera som en remissinstans i frågor som rör bygden, där ett lokalt råd/styrelse och medborgarkontor inte finns.

Beslut som berör människor och påverkar deras vardag ska i största mån fattas på lokal nivå. Att kunna påverka sin vardag är ett sätt att bidra till ökad demokrati och minskad centraliseringen av makt. Detta görs genom att tillföra beslutsrätt till medborgarkontoren. Vi vill utveckla en väl fungerande kommunal lokal demokrati, med nya former för medborgarinflytande mellan valen och rätt för medborgarna att bli hörda före, inte efter beslut.

Det måste finnas tydliga regler för hur ärenden, visioner och planer ska utredas och bearbetas. Inte enbart tjänstemän ska vara med i dessa arbetsgrupper. Synpunkter och idéer ska komma från medborgare, berörda, föreningar, klubbar etc. Expertis och kunskap om lagar, möjligheter och liknande ska tjänstemännen tillhandahålla. Makten över kommunala beslut skall ligga hos folket genom politikerna och lokala beslutsorgan. Tjänstemännen är anställda för att ta fram ett objektivt och sakligt beslutsunderlag för politiska beslut, inte vara ett beställningsskrädderi för en blockpolitisk majoritet.

Därför arbetar vi för:

- att investeringar större än x miljoner ska föregås av medborgarundersökning.
- att investeringar som är utanför investeringsbudget och större än x miljoner ska föregås av medborgarundersökning.
- att skapa förutsättningar så att andra målgrupper, främst unga, kvinnor, nysvenskar, funktionshindrade och individer oavsett sexuell läggning, kan delta i det politiska arbetet.
- att öka medborgarnas möjligheter till insyn och delaktighet.
- att uppmuntra lokala initiativ till dialog och deltagande genom lokal demokrati.
- att hembygdsföreningar alt. byalag skall vara remissinstanser där inte ett lokalt råd/styrelse och medborgarkontor finns.
- att antalet medborgarkontor ska bli fler och ha utökat ansvar genom att budget och beslutsrätt, tillsammans med lokalt råd/styrelse ska gälla delar av den lokala verksamheten.

- att tydligare regler och policys tas fram hur ärenden, visioner och planer ska utredas bearbetas, demokratiskt genom medborgardeltagande.

All representation genom resor, till t.ex. Bryssel och Tokyo, bör ha ett förutbestämt syfte med en målbeskrivning och åtföljas av en utvärdering samt redovisas ekonomiskt. Om detta överhuvudtaget ska få förekomma så bör kommunens ekonomi vara den avgörande faktorn. Representation inom kommunen som tillgodoser Sollefteå kommuns bästa bör prioriteras.

Därför arbetar vi för:

- att minska/stoppa antalet resor utomlands.
- att representation inom kommunen prioriteras.

Individ och Äldreomsorg

Det ska inte läggas ner eller tas bort platser för serviceboende eller demensboende på de olika orternas äldreboenden inom Individ och Omsorg. Vi anser att det är bättre att behålla kompetensen på respektive ställe än att koncentrera allt till en enda plats. Detta är bättre för vårdtagarna, de anhöriga, personalen och de olika orterna. Dessutom minskar resandet.

Därför arbetar vi för:

- att äldre ska alltid erbjudas vård i eller nära hemmet, bevara kompetensen och vårdplatserna i hela

kommunen, där gör den störst nytta.

- att vid serviceboendena för äldre i kommunens tätorter ska finnas en avdelning för demensboende.
- att vid äldreboendena ska mat lagas med företräde för upphandling av lokala råvaror och ekologiska produkter.
- att äldre och övrigt omsorgsarbete ska bedrivas i kommunal omsorg eller i lokalt ägande eller andra verksamhetsformer.
- att olika former av dagverksamhet samt platser för tillfälligt boende ska prioriteras i hela kommunen.
- att stöd i olika former till anhörigvårdare ska prioriteras och utvecklas.
- att en plan baserad på en 10 års prognos för behov av särskilt boende och demensboende tas fram per kommundel. Den ska även avse lokal och personalbehov. - att kommunen bör av ekonomiska skäl driva HVB hem i egen regi.

Skola och Utbildning

Vårt mål med skolan är att kvalitén på utbildning och elevers välmående ständigt ska höjas och säkerställas. Vi är övertygade om att små skolor som ligger nära hemmet bidrar till att barn och ungdomar mår bättre, presterar bättre, får mer fritid och därmed bättre betyg.

Det ska finnas en långsiktig plan över hur och var vi vill att skolverksamheten ska bedrivas och utvecklas. Det ska finnas en tydlig riktning/strategi och ett mål som vi vill uppnå.

Anställda inom skolan ska få större inflytande över det som påverkar dem i skolverksamheten, kompetensutveckling etc. Politikerna bör i större utsträckning lyssna på elever, föräldrar och personal – det gäller i alla verksamheter.

Kopplingen mellan skola och arbetsliv måste stärkas. Elever som vill bör redan på grundskolan kunna läsa gymnasiekurser. Skolan ska ha ett ansvar för att varje elev får en utbildning och därmed en bättre grund att stå på.

Därför arbetar vi för:

- att så långt det är möjligt, bevara och kvalitetssäkra de små skolorna, tillämpa ny teknik, nya arbetsmetoder distansundervisning och samarbete mellan skolor.
- att upprätta en långsiktig plan för våra skolors utveckling och behov av lokaler i hela kommunen.
- att elever, föräldrar och personal alltid ska få vara med och ge synpunkter.
- att skolan ser till att elever i grundskolan får möjlighet att läsa gymnasiekurser.
- att barn med särskilda behov alltid ska få de resurser, de har rätt till.
- att vid kommunens skolor ska mat lagas med företräde för upphandling av lokala råvaror och ekologiska produkter.
- att skolor ska bedrivas i kommunal verksamhet eller i lokalt ägande eller andra verksamhetsformer.
- att även transport av elever från tätort till mindre skolor bör utredas som alternativ för att undvika nyinvesteringar.

Näringslivet

Kommunens näringslivskontor bör i högre grad ta till vara på de idéer som finns bland företagare och föreningar i hela kommunen. Många av dessa kan medfinansieras av EU och därför bör kommunen aktivt jobba för att ta del av EU:s olika bidrag. Kommunen bör se till att även vårt näringsliv kan ta del av upphandlingar som görs.

Det är idag ett hinder för Sollefteå kommuns näringsliv att tjänstemännen på näringslivskontoret sitter i en annan byggnad skilda från övriga tjänstemän och politiker. Det är viktigt att näringslivsarbetet bli mer integrerat i det politiska arbetet och organisationen.

Därför arbetar vi för:

- att öka näringslivskontorets resurser med lokala kontaktpersoner på medborgarkontoren.
- att stimulera och stötta lokala/regionala företag, utvecklingsgrupper, byalag, föreningsliv till nätverks/klusterbyggande genom bl.a. it-teknik, ge stöd och kompetenshöjning, möjligheter till innovationsverksamhet mm.
- att göra fler små lokala upphandlingar samt stimulera användandet av lokalt/regionalt producerade varor, tjänster, kunskapskompetenser, service - även inom kommunens verksamhetsområden.
- att egen köttproduktion bör utredas.
- att lyfta fram och stimulera analyser och processer som identifierar och utvecklar de speciella kompetenser och de konkurrensfördelar som idag ger möjlighet till nya innovationer.

Kommunen bör bli mer aktiv i att marknadsföra kommunens olika orter och dess möjligheter. Här bör både Näringslivskontor och Turistbyrå få tydliga direktiv – de som kommer på besök är ju ändå potentiella inflyttare. Vi välkomnar den inflyttning som skett under senare år, men vi tycker att mycket av det arbetet får idag göras av olika föreningar utan tillräckligt stöd av kommunen.

Därför arbetar vi för:

- att turistbyråns verksamhet ska ingå i Näringslivskontorets och medborgarkontorens ordinarie verksamhet.
- att Näringslivskontoret ska utöka samarbetet med hembygdsföreningar, byalag och lokala råd/styrelser.
- att lokal Inflyttarservice ska finnas och skötas av och i samverkan mellan medborgarkontoren.

Kultur och Fritid/Turism

Föreningslivet bör i större utsträckning få ta ansvar för människors möjligheter till motion och friluftsliv, detsamma gäller kulturella upplevelser. Konst och annan offentlig utsmyckning bör vara jämt fördelat över kommunens större orter. Vi vill gynna kulturföreningar som verkar i det lilla men som ger positiva effekter hos flertalet. Landsbygdspektivet är viktigt.

Vi tycker också att allt för mycket fokus och pengar läggs till centralorten Sollefteå och att allt för lite medel fördelas ut till övriga kommundelar.

Därför arbetar vi för:

- att öka föreningsstödet.

- att rikta mer fokus och pengar på kommunens yttre regioner.
- att kulturmiljöer/historia i Sollefteås olika bygder skall prioriteras, älvlandskapet rustas och underhållas, fiskevandringssvågar återställas, vandrings och cykelleder underhållas och marknadsföras.
- att en kommunal plan för fritid/rekreation och Turism/besöksnäringen med mål och strategier samt en revidering med en aktuell uppdatering av riksintresset för friluftsliv ska omgående arbetas fram tillsammans med medborgare och näringar för att säkerställa ett gott o rikligt serviceutbud och fortsatt utveckling.

Tätorternas utveckling

De förslag som finns ska inte längre dras i långbänk eller skjutas upp. Förslagen handlar inte bara om hur man upplever ett samhälles kärna, det handlar om långt viktigare saker än så. Det ska finnas säkra vägar för skolbarn och funktionsanpassning för t.ex. de som är rullstolsburna, underhåll och säkerhetsanpassning av kommunens skolor, äldreboenden, medborgarkontor och andra kommunala verksamheter/lokaler.

Här vill vi särskilt påpeka vikten av upprustningar och kvalitetssäkringar av kommunens resecentra, inte minst Sollefteås station. Långsele station är ett annat sorgebarn, detta är inte bara en fråga för Långsele – det är en fråga för hela kommunen eftersom det är dit många av besökarna först kommer, det är deras första intryck av vår kommun. Här måste kommunen agera kraftfullt gentemot ansvariga myndigheter och företag.

För utvecklande av tätorterna ska rekreations/fritidsområden i anslutning till bebyggelse och tätorter planeras.

Ekonomi

Vid krav från olika förvaltningar om att lägga ner något utifrån ett budgetperspektiv kräver vi att konsekvensanalyserna ska innehålla ett större perspektiv än bara den egna förvaltningens budget. Ett exempel: Vill man lägga ner skola/eller delar av skolverksamheter så ska konsekvensbeskrivningen beskriva den totala omfattningen av nedläggningsbeslutet. Vad innebär beslutet i längden, hur drabbas och vad blir konsekvenserna för orten/bygden, elever och föräldrar, medborgarna, vad händer med statsbidrag etc.

Därför arbetar vi för:

- att kräva mer detaljerade och långsiktiga risk/konsekvensanalyser.
- att minska ledningsnivåerna centralt för att öka/stärka ute i verksamheterna.
- att utreda möjligheterna att lägga ut verksamheter – Utmanarrätt/Utmaningsrätt.
- att minska antalet heltid/deltidsanställda politiker.
- att minska partistödet.

Infrastruktur, kommunikationer och IT kommunikation

Kommunen ska agera mer aktivt och påverka genom att ständigt påtala bristerna som finns på våra vägar. Både de statliga och kommunala vägarna inom kommunen är i stort behov av underhåll.

Busslinjer har dragits in. Att kunna transportera sig billigt och miljövänligt är viktigt i dagens moderna samhälle, inte minst på landsbygden.

Därför arbetar vi för:

- att underhåll bör prioriteras före nyinvesteringar.
- att satsningar på upprustning och underhåll av hela kommunens vägnät ska prioriteras.
- att järnvägen upprustas såväl Ådalsbanan som Forsmo-Hotingbanan.
- att se till att det finns tät kollektivtrafik med möjligheter till arbetspendling och möjligheter att resa med kollektivtrafik även till närliggande större orter över kommun och länsgränser.
- att utveckla ett bättre och större utbud genom att förändra i den särskilda kollektivtrafiken.
- att alternativ kollektivtrafik ska utredas tex mobilsamåkning och byabuss.
- att planera för anläggning av busshållplatser med busskurer samt pendlingsparkeringar som ska anläggas efter vägar med kollektivtrafik i kommunen.
- att kommunen ska ansvara och utveckla IT utbyggnaden mot angränsande kommuner/län.
- att kommunens interna IT nätverk ska stärkas och utvecklas gentemot medborgarkontoren, för möten, utbildning och information samt i kontakter med andra myndigheter.
- att hela kommunen ska ha tillgång till en snabb bredbandsuppkoppling.
- att en inventering av de kommunala gatorna och vägarnas status görs för att kunna planera och få en översyn vilka eventuella underhålls- och beläggningsarbeten som kan behövas inom några år.
- att kommunen i budgetarbetet ska uttala att underhållsarbeten i hela kommunen är ett prioriterat och viktigt mål för att kvalitetssäkra vägar och miljöer inom kommunens ansvarsområden.

Kommunala bolag

Målet för dessa bolag är att gagna kommuninvånarnas intressen och ekonomi. Huvuduppgiften är att förstärka kommunens ekonomi och att hyressättningen för invånarna ligger på rimliga nivåer.

Därför arbetar vi för:

- att kommunen bör göra en total översyn av de kommunala bolagens ekonomi och verksamhet.
- att kommunen ska i första hand försöka sälja fastigheter istället för att riva dessa.
- att kommunen ska tillhandahålla speciella bostäder för ungdomar och individer med särskilda behov.

Natur, Miljö och ett Hållbart samhälle

En större vikt än idag bör läggas på idéer och företagsamhet som gynnar vår natur och miljö. Vi lever i ett samhälle där i stort utsträckning matavfall hamnar på soptippen som skulle kunna användas i tillverkning av biogas. Alla har inte möjligheten att kompostera utan tvingas istället slänga avfallet i soporna.

Fiskens brist på vandringsvägar är en fråga där vi vill att kommunen aktivt agerar för att kraftbolag ska ta ansvar och återskapa dessa. Något som bland annat skulle generera ekologisk mångfald och en ökad turism för hela kommunen.

Satsningar på förnyelsebar energi är viktiga för ett hållbart samhälle. När det gäller vindkraften så vill vi se konsekvensbeskrivningar byggd på en ny översiktsplan. Valen av områden för VK-etableringar, vägar och ledningsgator kommer att påverka närboende/lokalbefolkningen, djurlivet, jakten, naturen och turismen. Något som idag inte finns med i tillräcklig omfattning i miljökonsekvensbeskrivningar eller ansökningar från vindkraftsbolagen. Vidare så ska invånarna som berörs av storskalig exploatering få ökat inflytande i underlags- och beslutsprocessen.

Omställningsarbetet med hållbara lokala samhällen är en vision och ett mål som ska genomsyra alla områden i det kommunala arbetet.

Därför arbetar vi för:

- att införa möjligheten att sortera matavfall från hushållen.
- att fiskens naturliga vandringsvägar återställs.
- att kommunen gör egna MKB och utredningar vid alla storskaliga exploateringar.
- att kommunen ska tidigt informera samt bjuda in närboende och lokalbefolkningen att delta och arbeta med i processen för underlag till planer och beslut. Detta måste få ta tid för att medvetandegöra medborgarna.
- att lokala samarbets- och utbildningsprojekt för utveckling av lokala hållbara samhällen byggd på

återbruk och utnyttjande/användande av lokala förutsättningar/naturtillgångar ska prioriteras och stödjas för våra lokala företag samt för utvecklande av nya verksamheter, företag och arbetsmöjligheter.

Vindkraft och Energi

Sollefteå har mycket stora möjligheter genom rika naturtillgångar och genom lokal kompetens att utveckla såväl nuvarande som nya företag samt nya produkter inom energiområdet. Genom nätverksbyggande i de lokala miljöerna stimuleras utveckling och den innovativa tillväxten i hela kommunen.

Energiutveckling skall vara ett prioriterat mål i kommunens verksamhet. I "skarven" mellan andra lokala utvecklingsområden skapas utveckling och tillväxt genom nya innovationer, företag, produkter, lärande/utbildning, service, tjänster och nya arbetstillfällen.

Därför arbetar vi för:

- att skapa förutsättningar för småskalig energiproduktion hos privatpersoner
- att uppmuntra installationen av solenergi.
- att kommunen ska fortsätta att gå före med gott exempel och energieffektivisera sina verksamheter och lokaler genom att själva installera solceller och solfångare.
- att kommunen bör eftersträva att öka sitt ägande inom energisektorn.
- att stimulera till ökad samordning av energianvändning samt produktutveckla nya energiformer bl.a inom bioenergin samt företagande utifrån lokala/regionala kompetenser, möjligheter och naturresurser.
- att vi vill stoppa den storskaliga Vindkraftsexploateringen som sker i vår kommun.
- att kommunen ska ta större hänsyn samt informera/samråda med boende och berörda vid kommunala beslut om tillstyrkan vid vindkraftsexploateringar samt annan exploatering där kommunens mark kommer att utnyttjas.
- att Översiktsplanen måste göras klar innan man beslutar om stora exploateringar.

Samhällsplanering och kommunens fysiska planering

I dag saknas i Sollefteå kommun många viktiga verktyg för att nå en utveckling och tillväxt i hela kommunen. Ett verktyg är att ha aktuella planer gällande den fysiska planeringen. Kommunens översiktsplan är en inaktuell plan från 1990, men även utvecklingsplaner/strategier behövs för den övriga samhällsplaneringen.

Ett annat mycket viktigt verktyg är medborgarnas demokratiska rättighet att få tidig information och rätt till deltagande i kommunens alla planeringsprocesser.

Därför arbetar vi för

- att kommunmedborgarna ska garanteras möjligheter till insyn och tidigt deltagande i kommunens alla planeringsprocesser.

- att en aktuell fysisk planering genom en ny Översiktsplan skall prioriteras och omgående arbetas fram.

- att kommunen ska aktualisera att en översyn av gamla riksintressen omgående genomförs och att nya aktuella riksintresseområden tas med. Områden med höga risk- och skyddsvärden i våra unika och känsliga ådalar skall omfattas av särskilda mål och områdesbestämmelser.

- att kommunala utvecklingsplaner och/eller strategier för olika samhällsområden t.ex. utveckling/utbud av olika näringar inom turism, service, kommunikationer skall arbetas fram för att trygga fortsatta möjligheter för utveckling/tillväxt i hela kommunen samt möjligheter till medverkan/delaktighet i den regionala planeringen.

- att ett programarbete och en aktiv strategi för landsbygdsutveckling för hela kommunen ska startas. En tydlig politisk strategi med mål ska initieras och starta ett omställningsarbete byggd på en process där medborgare, föreningsliv, näringsliv runt om i hela kommunen på ett aktivt sätt ska göras delaktiga i både beslut samt genomförande. Detta för att tydliggöra landsbygdens, mindre samt större tätorters, medborgarnas och företagens behov och kommunens syn på lokal hållbar utveckling och tillväxt i hela kommunen.

ÖVRIGT

Räddningstjänsten

Vi anser att punkterna från Räddningsverkets rapport från projektet ”Framtidens risker och säkerhetsarbete” bör lyftas in i den framtida planeringen, vilket inte gjorts i dagsläget. Förvaltningsgränser eller kommun/länsgränser ska inte få sätta hinder i vägen för snabba, effektiva och säkra insatser och service till medborgarna. Medborgarna ska kontinuerligt hållas uppdaterade genom utbildning och information från den lokala Räddningstjänsten om risker och säkerhetsarbete, insatser, åtgärder som den lokala Räddningstjänsten har ansvarar och genomför på de olika orterna.

Folktandvården, vårdcentraler och Sollefteå sjukhus

Vi ska arbeta för:

- att behålla och utveckla de hälsokliniker/centraler som finns idag samt utöka genom att åter öppna en hälsocentral i Långsele, detta för att ge medborgarna i kommunens olika bygder en fullgod service och trygghet samt för att spara kostnader för resor och miljön.
- att Distanstekniken är viktig då den "flyttar sjukvården närmare patienterna" och ska utvecklas för att koppla samman sjukhusen och vårdcentraler, som stöd i sjukvårdsarbetet samt för framtida satsningar inom glesbygdsmedicinvården.
- att kräva och arbeta för att behålla Sollefteå sjukhus som ett fullvärdigt Akutsjukhus. Vi anser att Sollefteå och Västernorrland (samt delar av Jämtland) - behöver ett Inlandssjukhus.

Statliga myndigheter

Under senaste år har denna service skurits ner runt om i kommunerna. Här saknas landsbygdsperspektiv, kunskaper och vilja till att använda modern teknik samt att utveckla kommunens medborgarkontor till en servicepunkt även för andra statliga funktioner/myndigheter.

Samarbete med andra kommuner

Samarbetet kring gymnasieskolan med Kramfors kommun blev ett stort och kostsamt misslyckande! Men detta bör inte avskräcka – med rätt inställning och målsättningar kan samverkan ge möjligheter till att stärka och bättre utnyttja verksamheter, ge ekonomiska fördelar samt utveckling för att uppnå, utveckla, behålla goda servicenivåer/utbud. Det bör också göras gemensamma turistsatsningar och företagsutvecklingar. Att dessutom samverka genom administration, utbildning och kompetenshöjning för personal leder till ekonomiska besparingar.

Kommunen ska utöka samarbetet med andra kommuner och län - inte bara söderut utan också i övriga väderstreck.